

Phòng trị bệnh nhiệt thán trên trâu bò

1. Nguyên nhân

Do vi khuẩn Gr(-) gây ra. Vi khuẩn xâm nhập chủ yếu qua đường tiêu hoá. Bệnh có thể phát sinh quanh năm, nhưng thường phát sinh vào các tháng nóng ẩm, mưa nhiều (tháng 7, 8, 9).

2. Triệu chứng

- Thể quá cấp tính: Trâu, bò đột nhiên sốt cao ($41-42^{\circ}\text{C}$), đi run rẩy, thở gấp, bỏ ăn, hai má sung, vã mồ hôi, các niêm mạc đỏ tím, đầu gục xuống, lưỡi thè ra, mắt đỏ ngầu. Sau đó con vật mất thăng bằng, quay cuồng lảo đảo, đứng không vững. Cuối cùng vật ngã quỵ, chết, ở miệng, hậu môn, âm hộ thường có máu tím hay đỏ sẫm chảy ra và máu không đông. Một số con biểu hiện triệu chứng thần kinh như nhảy xuống ao, húc đầu vào tường, đâm vào bụi rậm hoặc kêu rống lên. Tỷ lệ chết tới 100%.

- Thể cấp tính: Trâu, bò ủ rũ, lông dựng, mắt lơ đãng, sốt cao, bỏ ăn, mắt đỏ sẫm pha lẫn vết đen tím, con vật ỉa ra phân có lẫn máu, đái ra máu. Các lỗ tự nhiên như mũi, hậu môn, âm hộ thường có máu đỏ sẫm hoặc tím, hầu ngực, bụng sưng nóng và đau đớn. Tỷ lệ chết khoảng 80%.

3. Bệnh tích

Sau khi chết bụng chướng to, lợi dom, lè lưỡi, các lỗ tự nhiên như mũi, hậu môn, âm hộ chảy dịch nhầy lẫn máu tím sẫm khó đông hoặc không đông; hạch hầu, hạch trước vai, hạch đùi sưng to tụ máu, dưới da có nhiều dịch vàng, thịt tím tái thâm máu, lách sưng to, tím sẫm và nát nhũn như bùn. Máu đen không đông.

4. Phòng, điều trị bệnh

a. Phòng bệnh

- Khi chưa có dịch, tiến hành tiêm vắc xin phòng bệnh nhiệt thán, mỗi năm 2 lần.

- Không mổ thịt trâu, bò, ngựa ở trong địa phương có dịch và các địa phương xung quanh.

- Súc vật chết phải chôn sâu trên 2m giữa 2 lớp vôi bột, nơi chôn phải cách xa bản, xóm (khu dân cư), nguồn nước. Mả nhiệt thán phải xây và rào kỹ và có biển báo. Không được chôn thả gia súc gần khu vực chôn gia súc chết vì nhiệt thán.

- Tiến hành tẩy uế toàn bộ chuồng trại, phân, rác, nước tiểu bằng vôi bột hay phun thuốc sát trùng formon.

b. Điều trị

- Dùng kháng huyết thanh chống bệnh nhiệt thán 100-200ml tiêm dưới da cho gia súc lớn, 50-100ml cho gia súc nhỏ.

- Dùng penicillin 2 triệu đơn vị cho 100kg thể trọng tiêm bắp, ngày 2 lần, tiêm 5 ngày liên. Khi cần, có thể tiêm penicillin với liều gấp đôi liều này.

